

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

An præcepta hominum frustra seruantur. tit. 31

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

116 SUMMA DOCTR. CHRIST.
AN PRAECEPTA HOMINUM
frustra seruantur.
TITVLVS XXXI.

Rimò, vt derogetur maximè bonis operibus, & voluptatj carnis cõsulatur, omnium sectarũ ex equo clamor est in catholicos: Primò, quasi iustificationem & salutem tribuat præceptis suis humanis, vt cantui, pultui, ieiunio, terijs, interdictioni ciborum & coniuugij, gestationi cappæ & rasuræ, aquæ lustrali, benedictioni placentarum &c. Summa, quæcunq; homines sua præceperunt & ordinârunt autoritate siue papistica, siue concilij, cæremoniarũ &c. hæc omnia nihil sunt corã Deo, frustra offeruntur Deo. Ideò non valent apud Deum, siue sint Missæ, siue alius aliquis cultus, orationes, primæ, tertiæ, sextæ &c. Quare hoc solo firmiter nitaris, quod Deus præcepit, & in scriptura est assignatum, & sic ruinam patietur papatum cum toto monachatu & cæremonijs &c.

Secundò, intentio Ecclesiæ rectè est interpretanda: & primò notandum, mandata hominum esse duplicia: Quædam enim sunt quæ à solis hominibus sunt ordinata in eorum propriam vtilitatem, & vt inde fructum habere possent & honorem, & non propter Deum: sic erat præceptum humanum de Corban, Matth. 15. quod propter emolumentum proprium Phariseis fuit institutum, quò derogabatur præcepto diuino, Exod. 20. Honora patrem & matrem. Subindè recesserunt Pharisei à Deo vero, erigentes idola & illis seruientes proprijs excogitatis cæremonijs, sub prætextu veri cultus Dei, præ se ferentes quòd illi honores & cultus, quos idolis deferebant, cederent etiã supremo Deo ad gloriã. & de illis mandatis dicit Christus Mat. 15. ¶ certant contra cultum &

& præceptum Dei. Præterea habuerunt aliqua humana præcepta Pharisei, excogitata ab ipsis Iudæis & Phariseis, ad propriam illorum gloriam, ut vel laudarentur aut cæteris sanctiores haberentur: sic dilatabant simbrias, Matth. 23 decimabant mentham & anethum & cæt. canebant tubis ante eleemosynam, Matth. 6. Stabant in angulis, lauabant manus ante comestionem, ornabant monumenta Prophetarum, Mat 21. Exterminabant facies: & id genus multa alia præcepta, quæ ipsimet statuerunt, habebant. Et illa multo diligentius obseruabant, quam Dei præcepta. Habebant quoque circa illa superstitionem, quasi iustificarentur per illa, ac mereretur vitam æternam. Ideo illorum opinionem falsam arguit Christus. Sicut erant pleraque alia, cæremoniæ Iudaicæ, de noui uenio, & alijs. Subindè mandata hominum dicuntur, quæ non propter homines & commodum eorum sed ad laudem Dei & suam gloriam fiunt & ordinantur, tam in cultu diuino, quam etiam vitæ seruitio. Et illa non sunt purè humana præcepta dicenda, licet sub humanis præceptis seruentur. Exemplum, orare, ieiunare, Deum laudare, & cæt. hæc sunt præcepta Christi Matth. 6. at quòd illa certo die adimplemus, oramus, ieiunamus, laudamus, & cæt. hæc est traditio humana, id est, illa assignata dies per Ecclesiam. Nucleus est Dei uerbum & præceptum: at testa est traditio humana, quæ ad decorem & maiestatem nuclei est. Quòd si quis nunc reijcit testam, nonnè etiam nucleum reijcit? Nemo tamen dicit, quòd testa sit uirtus & potissima res, quæ fructum adferat. Ita cæremonia non est opus, id est, dies qua ieiunatur, feriatur, Deus laudatur, prædicatur & cæt. non est ieiuniũ, oratio vel prædicatio: sed sub istis traditionibus dierum & temporis, ipsum opus celebratur. Ordinauit autem Ecclesia catholica certum tempus & dies, quibus hæc præcepta Dei honestè & ordine seruentur, quatenus no-

stræ negligentie, tarditati & obliuioni consulatur, eaq; excitetur, vt sic homo qui aliâs nunquam cogitaret de ijs rebus faciendis, occasionem habeat. At omnia illa non fiunt proprij cōmodi causa, sed ad gloriam & laudē Dei, sicut dicit Propheta Psal. 146. Deo nostro decet iucunda decoraq; laudatio. Sic sunt vestimenta sacerdotalia Ecclesię, sic aqua consecrata, vt baptizatos admoneat Baptismi: Vexilla & cā. delę victoriam Christi: Thuribulum, vt corda sursum ad DEVM eleuentur humana. Ceremonię sunt externę excitationes ad pietatem & Dei cultum, vt omnia cum maiestate & ordine Dei præcepta in scripturis posita seruentur, & proficiant nobis ad iustificationem & salutē. Testa sola sine nucleo quid proderit? circulus sine vino &cæt. & illas traditiones, quibus Christo seruitur, & sub quibus Dei opera, præcepta seruantur, non reijcit Christus, neque frustra seruantur. Ideò libertas carnis est, non Spiritus, quæ sic destruit ea, quæ ad Dei cultum, non proprij cōmodi causa, sunt instituta. Sic habitus Monasticus & religionis cæremoniæ quid profunt sine votis, quæ alioqui scriptura consulit, vt paupertatem, castitatē, obedientiam? Nec illa sine præceptorum DEI obseruatione valent, vt Matthæi 19. Vos, qui reliquistis omnia &cæt. & iterum, Sunt qui se castrauerunt propter regnum Dei. Et Paulus laudat & consulit castitatem, similiter obedientiam, Philip. 2. exemplo Christi.

Tertiò notandum, quòd alia res est, dicere: hæc opera merentur remissionem peccatorum, iustificationem, & vitam æternam: Sic enim nullum est opus in mundo, nec aliqua cæremonia, aut cultus, aut præceptum humanum, quod hoc meretur. Christus semel intrauit in sancta sanctorum, & reperit æternam redemptionem, Hebræo. 9. Ipse solus est propitiatio pro peccatis nostris, 1. Ioan. 2. Solus ipse mortuus est pro pec-

pro peccatis totius mundi. Alia quoque res est, dicere: Hoc opus habebit copiosam mercedem ex gratia propter Christum promissam, super terram & in cœlo sicut Christus dicit Matth. 19. Vos qui reliquistis omnia, & cæt, centuplum accipietis & in hac vita & in futura vita. Et Paulus 1. ad Timoth. 4. Pietas ad omnia utilis est, id est, timor Dei, ac fides, & dilectio ac beneficentia proximi, promissionem habent vitæ, quæ nunc est & futuræ. Sic oratio, ieiunium, eleemosyna, calix aquæ frigidæ, habent promissionem mercedis, Matthæi 6. & 10. & promissionem possessionis vitæ æternæ, Matth. 25. Hæc opera & consimilia, quæ sub traditionibus humanis seruantur, licet non mereantur iustificationem, habent tamen alias promissiones præmiorum. Et si omnes æquales sumus in præmio essentiali, non tamen in accidentalibus. 1. Cor. 15. Differt stella à stella, &c.

Non ergo hæc sequela est vera, opera hominum & præcepta, non merentur remissionem peccatorum, Spiritum sanctum, gratiam, & vitam æternam: Ergo nullum aliud præmium habent. Christus dicit Mat. 5. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlo. Nec ista sequela vera est, opera nostra non liberant à pœna & culpa æterna, ergo nihil valent ad mitigandas culpas & pœnas temporales. Nam Ninivita Ionæ 3. impetrabant mitigationem pœnæ & culpæ temporalis: Calix item aquæ frigidæ Mat. 10.

Docere ergo quòd in vniuersum frustra sic Deus colatur, vt nullum sit præmium, neque opus acceptum Deo, falsum est: Primo, quoniam nulla cæremonia, aut cultus, propter se solum est institutus, sicut testis non solum propter se est, sed propter decorem nuclei: Sic circulus ante tabernam, non propter se solum ibi pender, sed ducit ad aliud, id est, vinum. Si nunc solum respicis ad cæremoniam, & hic ponis fiduciam & religionem: & non respicis ad opus, quod sub hac

Mar. 10.

sub hac cæremonia ad laudem Dei agitur, hinc frustra Deus colitur. Sin autem cæremonia fit propter opus Dei, & ad illius maiestatem, sic habet ipsum opus promissionem & præmiũ. Sic cæci sunt sectarij, quod solũ externè respiciunt cucullam monachi & non ad opera Dei, fidem, castitatem, orationem, ieiunium & cæ. quæ sub ista cæremonia & vestitu frunt. Sic ad aquã foris, non quod designet. Et sic de omnibus alijs faciunt cæremonijs. sed nostrum est, obedire ordinationi & præcepto Ecclesiæ, & cæ.

*FIDES IN CHRISTVM AN SI
ne intra, siue extra Ecclesiam fueris, saluet.*

TITVLVS XXXII.

Primò, sectæ quatenus concordiam & unitatem Ecclesiæ soluant, & maxime catholicis resistent, (quorum unicũ istudium est, quo se cõtra omnes sectas defendant, scilicet vt unitatẽ Ecclesiæ seruent) docent populum, nihil esse cum Ecclesia, & nihil interesse, vbi fides CHRISTI teneatur, vel extra vel intra Ecclesiam, modò Deus honoretur, & fides in Christum teneatur. Nihil est, aiunt, quod Papistæ obijciant Ecclesiam catholicam: sufficit habere fidem in Christum. Nihil nocet, etiam si non fueris in concordia Papistica, nec prodest esse sub Papa & Imperatore: si Christum habes per fidem, membrum Christi es. Nam sic dicit scriptura Esaia 28. Omnis qui credit in illum, non confundetur. Et Paulus Roma. 10. Non est distinctio Græci & Iudei. Iohel 2. Quicumque inuocauerit nomen Domini, saluus erit, &c.

Secundò, fides nostra est, qua credimus constantissimè, quod est vna congregatio aut Ecclesia, per totum orbem, corpore dispersa, spiritu autem congregata. Vnde dicimus: Credo esse sanctam Ecclesiam: sanctam
proprie